

DOCUMENTAIRE Portret van kunstenaar die hard schreeuwt met verf

Maurice en Denise Nijsten filmen Sjef Hutschemakers in zijn Limburgse boerenland.

foto CineTrias

Sjef Hutschemakers (84), een man met een missie

Aan de vooravond van zijn 85ste verjaardag (op 22 mei) wordt beeldend kunstenaar Sjef Hutschemakers geportretteerd in een documentaire van Maurice Nijsten.

door **Guus Urlings**

Ergens in de laatste minuten van de documentaire *De missie van Sjef Hutschemakers* spreekt de man om wie het draait rustig, zonder nadruk, de volgende woorden: „Als je niet hard schreeuwt, horen ze je niet.” Verrassende woorden. Je verwacht ze eigenlijk niet van een man als Sjef Hutschemakers (Banholt, 1922) die de vleesgeworden ingetogenheid lijkt, in de rest van de film niet één keer met stemverheffing spreekt.

„Maar hij kan wel degelijk kwaad worden als iets hem in de ziel raakt”, zegt documentairemaker Maurice Nijsten. En wat doet een beeldend kunstenaar als Hutsche-

makers met kwaadheid? Die schildert hij van zich af. In dit geval is het de kwaadheid, al is verontwaardiging wellicht beter, omdat het Academisch Ziekenhuis in Maastricht een door hem geschilderd paneel met een afbeelding van de kruisdragende Christus niet in de stilleruimte wilde plaatsen, omdat die ‘neutraal’ moet zijn, niet aan enige religie gecommiteerd. Zeg zoiets tegen een diepgelovig man als Hutschemakers en hij reageert door nóg grotere panelen te schilderen - hard schreeuwen met verf... - rond het thema ‘Neem uw kruis op en volg mij’. In de lila-achtige lievelingskleuren van zijn moeder, die de religieuze kant van zijn leven heeft bepaald.

Maar om die panelen was het Maurice Nijsten niet begonnen. „We kennen Sjef al jaren, hebben hem in 1987 ook al eens geportretteerd. Sindsdien is hij meer dan zomaar een kennis. We zagen hem tijdens een receptie, vroegen - zoals dat gaat - waar hij mee bezig was. ‘Ik ben de psalmen aan het tekenen’, zei hij. Dat fascineerde, dus zijn we eens gaan kijken. En dat heeft uiteindelijk, mede met het oog op

zijn naderende 85ste verjaardag, tot deze documentaire geleid.”

In *De missie van Sjef Hutschemakers* kijkt de camera letterlijk mee over de schouder van de kunstenaar terwijl hij de psalmen, 150 stuks in totaal, ‘verbeeldt’, zorgvuldig de tekstregels uitkiest die hem het meest inspireren, de woorden nauwgezet onder de afbeeldingen kalligrafeert. Monnikenwerk, bijna letterlijk. Maar daar ziet een man met een missie niet tegenop.

En die grote panelen? Ook die komen in de documentaire uitgebreid aan de orde. Net als Hutschemakers’ liefde voor Gregoriaanse muziek en het Limburgse landschap. Al met al een gevoelig portret van een kunstenaar die een man ‘van het land’ is gebleven, iets brozer geworden in de loop der jaren, maar nog altijd bevlogen.

De missie van Sjef Hutschemakers is dinsdag 12 april om 16.35 te zien bij de KRO op NPO2. Van 17 april tot 30 juni zijn de 150 getekende psalmen te zien in de Grote Kerk in Dordrecht. Eind augustus is er een overzichtsexpositie van Hutschemakers’ werk in museum Het Land van Valkenburg.